

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 100 Lel
Félévre . . . . . 50 .
Negyedévre . . . 25 .
Egyes szám ára 2 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Déva, Regina Maria-u. 12., hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Felelős szerkesztő:

SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY.

Az erdélyi magyar ifjúság jövője.

A napilapok hiradása szerint egy kolozsvári magyar diák a jövőtől való félelmében öngyilkosságot követett el.

Ha nem a mai nehéz időben történt volna ez, úgy napirendre kellene térnünk a dolog felett. — Ma azonban nemcsak mi állunk meg a kolozsvári magyar diák félelme előtt, hanem minden magyar ember, aki az erdélyi magyar ifjúság jövőjét szíven viseli. Valahogyan a lelkünkben markol ez a félelem, ez a legyőzhetetlen akadályokat feltűntető jövőképzés, amely fegyvert adott a magyar diák kezébe. S bár e rettenetes cselekedetet még ma is tisztán csak beteges tünetnek és indokolatlan egyéni félelemnek tüntetjük is fel, mégis eszünkbe jut a román imperium első pár esztendeje, amikor az erdélyi magyarság lethargiába merülve várta sorsa jobbrafordulását. S ezzel egyidejűleg éles törként ötlük fel a gondolat, hogy hátha mi voltunk oka annak, hogy ilyen gondolat még csak meg is fogalmazódhatott egy magyar ifju agyában? — Hátha tulsok volt bennünk a költői buslakodás és hátha mi magunk voltunk az okai annak, hogy lethargiánk olyan sokáig és olyan intenzíven tartott?

Tény az, hogy ez a lethargiánk meg volt és tény az, hogy lelkünk akkori állapotából kifolyólag kevesebb ideig nem is tarthatott s így mintegy felelősek sem lehetünk, még abban az esetben sem, ha ez valami kárt is okozott a jövő magyar nemzedékben.

Ez utóbbi azonban kevésbé valószínű s így beteges érzékenységre kell minősítenünk a kolozsvári magyar ifju tragédiáját. Az erdélyi

magyarság ugyanis már évekkel ezelőtt teljesen leszámolt a helyzettel és arra igyekezett, hogy fiait itt tartsa, itt helyezze el és itt adjon nekik munkát. Természetes, hogy egy régi állam kereteiből még csak most kicseppent s az új állam viszonyait csak nehezen megszokó nép ifjúságának sokkai nehezebb volt az elhelyezkedés, mint ezt tiszta ésszel indokolni lehetne. De a szülőkből s magában az ifjúságban is meg volt a hajlam az elhelyezkedésre s így az, aki akart dolgozni, Romániában elhelyezkedést tudott találni, ha magyarnak is született.

Hogy az értelmi pályákon kevésbé lehetett elhelyezkedni, az szintén természetes. A magyar középosztályt régebben a lateinerek alkották, akik nagyrészt repatriáltak s így itt Erdélyben csak kevésszámú képviselőjük maradt. A középosztály másik része, az iparos osztály itt maradt, mert életfeltételei legfeljebb csak megnehezédtek, de nem szűntek meg. Ennek az osztálynak az ifjúsága már nem léphetett fel (akkori felfogás szerint) a lateinerekhez, hanem az iparnál kellett elhelyezkednie.

Bátran és reménnyel mondhatjuk, hogy Románia és különösen Erdély ipara nagy jövőre van predestinálva s így ott a román és magyar ifjúság dolgozótabora a jövőben mind elhelyezkedést találhat.

Igaz, hogy szomorú dolog lemondani a továbbtanulásról. Mai felfogásunk szerint ez. De mit ér az oklevél, ha utlevelet kénytelen amiatt váltani és más hazában keresni boldogulását? Az erdélyi magyar ifjúságnak az erdélyi iparnál és kereskedelemnél kell elhelyezkednie, hogy tudásával és szorgalmával nemcsak a saját, de az ország érdekét is előmozdítsa.

Az itthonmaradás szent elvét nemcsak mi, hanem az egész romániai sajtó hangoztatja. Éppen ezért azok a tényezők, amelyek segítséget nyújthatnak az erdélyi magyar ifjúság elhelyezkedésénél, minden erejükkel latba kell, hogy vessék, hogy az ifjúság azt tényleg el is érhesse. Értem e segítő tényező alatt a magyar tőkét és különösen a magántőkét, ha még van ilyen Romániában. Ne nevertessék parlagon, hanem vállalatokat és gyárakat alapsítsanak, ahol nemcsak a munkásság, de az értelmiség is elhelyezkedést találhat. Mert hiába van munkás kéz és munkás fej, ha nincs tőke, amely munkaalkalmat nyújtana számukra.

De, ha magyar tőkében szegények is volnánk, az állam nyelvének birtokában és kiváló képességekkel a magyar ifjúság mindenkor elhelyezkedhetik Romániában.

Ezért ne csüggedés, hanem a legnagyobb remény töltse be valónkat és higyjük, hogy nekünk itt élnünk, halmunk kell.

Csüggedésre csak akkor volna okunk, ha a szellemi és fizikai képességek kifejtésénél lemaradnánk a többi népekkel szemben. Jelenben azonban még bírjuk a versenyt és hinnünk kell, hogy még sokáig is birni fogjuk.

A kitartó munka előbb-utóbb meghozza a jutalmát. Ebben hinnünk kell mindnyájunknak.

— Még egy év az államnyelv megtanulására. A belügyminiszter legújabb rendelete szerint azoknak a tisztviselőknek a részére, akik még nem bírják az állam nyelvét, újabb egy év engedélyezett, illetve egy éven belül szóban és írásban kifogástalanul kell birniok a román nyelvet.

A halott csillag.

Kovács Károly versei. Laufer Vilmos kiadása. Déva 1923.

Erdély szellemi életének horizontján ujabban ismét egy lírai költő tűnt fel, kit eddig csak a különböző folyóiratokból, napi- és hetilapokból ismertünk, de aki a nagy nyilvánosság előtt ezuttal egy kötettel jelent meg, mellyel létjogosultságát kívánja biztosítani: Kovács Károly.

Nem lázongó, nem forradalmi tehetség; de formai és tartalmi megnyilvánulásaiban: érzéseinek emelkedettsége, gondolatainak fennen ivelő szárnyalása s lelkének hurjain fel-felrezdülő vágyai, sóvárgásai, öröme és bánata tiszta képét adják egy az élet küzdelmében, hiábavalóságában már-már végkép kimerült, de egy magasabb célban mégis rendületlenül hívó költői lélek fájdalmas vergődésének. Minden pózolás és feltűnni-akarástól mentes, egyszerű, mesterkéletlen sorokban juttatja érvényre költészetét. Nem nagyképűsködik, nem duhajkodik, nem gyürkőzik neki. Gyászoló szenvedésének halk, de súlyos szavakban ad kifejezést:

Egy bennem élő őserő
Kiemel olykor s rámutat
A piszkos árra . . .
De nincs ereje . . . S visszaejt.

Költészete tulnyomólag gondolati elemekből áll. Ezek veszik szárnyukra, de ezek is ejtik vissza; s hiába kísérli meg a benne élő őserő felemelni, visszaejti, mert az Élet kegyetlenül erős keze nem engedi áldozatát. De ezen szomorú megállapítása mellett is érezzük a mindeneget megértő, a mindenekben megnyugvó és a lemondásban is mindeneget magához ölelni vágyó lelkének szárnyalását,

mely az élet minden szükmarkuságát, mostohaságát, és minden kegyetlenségét átélve, végre is egy-egy méla dallal könnyít magán, amelyek mindannyian a fájdalom tisztító tüzből felszínre került drágakövek.

Hogy aztán teljesen kicsiszoltak-e, vagy még csiszolásra várók! . . .

En a magam részéről minden emberi művet befejezetlennek, tökéletlennek tartok. Csak azt kísérem figyelemmel, hogy valamely gondolat, vagy érzés miként, hogyan jut kifejezésre s hogy abból az igazság és őszinteség melegét érezzem ki. Ha ez az érzés lenyűgöz és érzem, hogy a lélek megnyilvánulásának az igazi öröm, az igazi fájdalom, vagy igazság volt forrása s hogy ez kellő formában is jelentkezik: művészi értéknek minősítem.

Kovács Károly — a gondolatainak és érzéseinek prizmáján át leszűrt versei révén maga is beismeri, miszerint a benne élő őserő nem az a hatalom, mely az árból: az Élet megalkuvást nem ismerő tülekedésének posványából győzedelmesen emelhetné ki, de: a fényben megfürdött ezen őserővel mégis csillogó cseppé csokolja a rohanó ár piszkos habját.

Ezen megnyilatkozása az öntudatos léleknek mintegy szerény, de férfiasan őszinte hitvallása; ki tudja, érzi, hogy a végnélküli küzdelmekben hiába keresi a megnyugvást: minduntalan leszakad: de újból meg újból felemelkedik, hogy gondolatainak és érzéseinek át keresse azt a fényt, mely felé sóvárgó lelke száll. A küzdelem nehéz, de fáradtan és lelkesen folytatja útját ama magasabb célok felé, hol csak a hívők és kitartók sikere várhatja.

Ami engem Kovács Károly költészetében meglepett, az az a tény, hogy versei nem az ábrándok, álmok vagy a szerelem lángoló, felemelő, vagy lesújtó érzelmeinek mélységéből fakad, hanem mindannyian a elhiggadt gondolatok és elmélkedésekben való elmélyülések sziklás talajából. Pedig még fiatal ember, de akinek — úgy látszik — sohase volt tavasza, csak tele, csak tele; a lemondó ridegségével mindeneget betemető tele; aki kering, kering, mert úgy muszáj, úgy rendelték az őstörvények; de akiből már kihalt az Élet. (A halott csillag én vagyok.) Így csak az beszél, kinek szívében a szenvedések, kínok és gyötrelmek lángja gyúlt ki s ki mégse szállhat perbe senkivel, mert végzete, hogy örök kinban égjen: áldozatként annak, ki szívében e máglyát felgyújtotta. (Ki építette ezt a máglyát?)

Versai témájukban meglehetősen változatosak s érzés dolgában körülbelül egy szinten állanak. Nem minden dala világos kifejezése gondolatának és érzésének; a szava néha nehézkes, homályos; a formával való birkózásában el-elakadó, de mind mögött érzik az őszinteség, mely átmelegíti azokat.

Ami engem Kovács Károly költészetében bizalommal tölt el, az a szerény, szordinós, de lágy-ságában is csengő hangú líra, mely ha a modernsége kényszerítő suggesztióját magáról leveti s egyéniségének eredeti útját követi, rohamosan nyeri meg még azok szeretetét is, akik eddig talán kételkedve s bizonyos huzódózással fogadták.

Az izlésesen kiállított könyv ára 30 lei, kapható és megrendelhető e lap kiadóhivatalában: Laufer Vilmos könyvkereskedésében, Déván.

Kosztolánszky István.

Lebontják a dévai számvevőség épületét

A számvevőségi épület története és nevezetességei. — A mai park helyén volt épületek története. — Változik Déva város arculata.

Mint hireink között is megemlítjük, a Bethlen-kastély (most pénzügyigazgatósági épület) előtt levő számvevőségi épületet tavasszal le fogják bontani és anyagából a volt polgári lövölde helyén tejsarnokot fognak építeni.

A lebontás által a Bethlen-kastély előtti tér ismét változást szenved. E helyről immár az utolsó épület is elvonul, magával vevve a régi idők szellemét, hogy helyet adjon a törvényszék s a Bethlen-kastély szépségének.

E lebontással kapcsolatban nem tartjuk érdektelen megírni, hogy a lebontásra kerülő számvevőségi épület 1840-ben épült a megye főispánja részére magánlakásul. Első lakója Bárány Elek Hunyadvármegye akkori főispánja volt, később a megyei főjegyző lakott benne, így Kapcza Gyula és Hollaky Arthur, majd később Andersen László királyi pénzügyigazgató, aki utolsó polgári lakója is volt, mert a kilencvenes években ott helyezték el a pénzügyigazgatóság mellé rendelt állami számvevőséget. Attól kezdve egész napjainkig a számvevőség irodája volt.

Nevezetessége az épületnek még az, hogy I. Ferenc József magyar király az 1887. évbéli nagy hadgyakorlatok alkalmával ott volt elhelyezve s nemcsak hálósobáját, de dolgozószobáját is ebben az épületben helyezte el.

E nyolcvan év alatt az épületen a kisebb javításokon kívül csak akkor esett alaki változás, amikor az állam a számvevőséget helyezte el benne. Ekkor ugyanis, a ma nagy-szobának nevezett helyiség kert felé eső oldalán levő kis verendaszzerű kiugrást lebontották.

A mai park eredetileg a Bethlen-kastély kertje volt és a város felé eső részen körülbelül a mai törvényszék kezdeténél volt a Bethlen-kapu, amely két oldalt vastag kőfalban folytatódott. Később azonban, amikor a kastélyt a kincstár vette át, az állami uradalmak intézősége nyert ezen a helyen elhelyezést. Ebben az időben épült a régi óvoda épülete, ahol a gazdasági intéző lakott, aztán még egy épület a mai számvevőség előtt, amely a törvényszék felé huzódott. A ma a pénzügyigazgatóság felé vezető kövezett-járda helyén akkor is út vezetett el, azonban csak boltív alatt, mert felette torony volt építve. A mai dohányraktár helyén pedig istálló és egyéb helyiségek voltak építve. Nem kell elfelejtkeznünk a mai népkert város felőli nyugati sarkán volt félemeletes épületről sem, amely szintén a kincstári kezelés alatt épült s amely az utóbbi időben magánlakásul szolgált.

A tornyot, a Bethlen-kaput s a számvevőség előtti épületeket még régen lebontották. Az előbb említett sarki épületet az enyészet már annyira megrongálta, hogy 1908-ban kény-

telenek voltak lebontani, úgy, hogy csak az intézőségi lakás maradt meg a régi épületek közül, amelyben az állami óvónő lakott egész addig, amíg a város a park megnagyobbítása végett 1922-ben, az időközben épített új óvóhelyiséggel együtt lebontatta.

A számvevőség lebontásával az utolsó régi épület is eltűnik a föld színéről azok közül, amelyek a Bethlen-kastély kertjén épültek.

A városi park megnagyobbodik s városunk szépségben ismét sokat fog nyerni.

S mi, akik majd a parkban gondtalanul fogunk sétálni, nem is gondolunk arra, hogy régi idők történelmi falai álltak egykor ezeken a helyeken. Hiába, telik az idő és minden változik. Változik a világ, a város és talán az emberek is.

Oroszország bekapcsolódása az európai gazdasági életbe.

Uj szellemi kialakulás előtt.

Bármennyire is pesszimisták vagyunk, hinnünk kell abban, hogy a nyugati kultúra megtalálja a kibontakozást abból a Zsák-utcából, amelybe a háború vezette s amelyben még ma is bekötött szemekkel jár. Hinnünk kell abban, hogy a gazdasági viszonyok fellendülésével az erkölcsi világ is meg kell hogy változzék s a nyugati kultúra — valószínűleg egészen új csapáson — továbbra is élni fog s az európai népeket továbbra is a világ népei között az első helyen fogja marasztalni.

E reményünket táplálja az a fénysugár, amely egyrészt a mai angol politikából, másrészt Oroszország jövőbeli politikájából kiáramlik. Látjuk, hogy Macdonald, az angol minisztereinek milyen hévvel és gyorsan igyekszik bekapcsolni Oroszországot az európai közgazdasági életbe. S ha ezt Anglia teszi, akkor arról is meg lehetünk győződve, hogy arra égető szükség is van, s hogy a gazdasági viszonyok javulása nagyrészt Oroszországtól függ.

Kétségtelen, hogy Oroszországnak a nyugati piacokon való megjelenése egészségesebb árat fog kreálni azokban a tételekben, amelyekből Oroszország exportálhat. De az európai államok lényegesebben több ipari terméknek találhatnak majd elhelyezést az orosz piacon, ami által megnövekedik a munkaalkalom s így a munkaviszonyok javulása s egyben a belső áruk esése fog következni.

A mai ember pszichéjét tekintve, hisszük, hogy a legcsekélyebb anyagi javulás is fordító hatással lesz világnézetére. A munkaalkalom s a munkának értékelése már különben is bizalmat önt a lélekbe és értelmet talál az életnek. Az ilyen viszonyok között aztán az új világnézet is hamarabb és egészségesebben alakulhat ki.

Az az erkölcsi lezűlés, amely napjainkat jellemzi, nem folytatódhat tovább katasztrófa nélkül. A gazdasági élet javulása föltétlenül javulást kell hogy hozzon, legalább is a még nem tökéletesen dekadens európai népeknél.

Másik reményünk pedig az, (s ezt csak sejtjük és nem tudjuk) hogy az Oroszországgal való érintkezés az orosz nép új életreményét fogja

hozzánk elhozni és csüggedésünkben erősségünké lesz. A hatalmasan teremtő orosz szellem, hacsak a kommunizmus nem halálosan sebesítette meg, új szellemet fog adni a petyhüdt, agyonkultúrált és a szenalitás jeleit mutató Európának.

Romániának, mint szomszédállamnak az európai államok közül talán legelső érdeke, hogy Oroszországgal felvegye a kereskedelmi kapcsolatot s hogy vele békekészen éljen.

Hunyadvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Hunyadvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én d. e. 10 órai kezdettel tartotta meg rendes havi ülését dr. Dubleșiu György prefektus elnöklésével, a vármegyeház kistermében.

Elsőnek Candrea subprefekt adja elő jelentését, amelyben bejelenti, hogy Petrozsény város tisztviselői állására pályázatot hirdetett, amely f. hó 10-én járt le. A vármegye költségvetését a belügyminiszterium 9,693 800 lei bevétellel és ugyanannyi kiadással jóváhagyta. A költségvetésben nagyobb összeg lett előirányozva a vármegyeház renoválására, szegénysorsu gyermekek tanítására és egyéb kulturális célokra. Ismerteti a hunyadmegyei községek anyagi helyzetét és bejelenti, hogy az összes megyei községek deficitje az 1923 évi 9 hónapos költségvetési év alatt összesen 9 millió lei volt, amelyet most az új községi taxákkal (új városi adó a városokban) fognak fedezni. Bejelenti továbbá, hogy a miniszter intézkedése szerint a községek által szedett italfogyasztási illeték ezután az állam jövedelmét fogja képezni. Kérte a közigazgatási bizottságot, hogy az előléptetéseket ajánló bizottságba 3 tagot delegáljon.

Ezután Dinis árvaszéki elnök helyettes olvassa fel jelentését. Jelenti, hogy az igazságügyminiszter 2663/1923 számú rendeletével arról értesíti, hogy dr. Déry János ülnököt lemondottnak tekinti, mivel állását mindeztideig nem foglalta el. Egyben dr. Schelker Rolandot és Lupșan Paramant ülnököknek, Pogány Bélát és Farkas Miklóst jegyzőkné nevezte ki.

Az árvaszéki jelentés után az állatorvos, a pénzügyigazgatóság s a tisztviselői főorvos jelentéseit olvasták fel. Dr. Robu tisztviselő főorvos a megye egészségügyi állapotának javulását s a fertőző megbetegedések csökkenését állapítja meg.

Az ülés 12 órakor ért véget.

— Jelmezestély Marosillyén. A Marosillyei Sport Egyesületnek a tavalyelőtti és tavalyi jelmezestélye oly nagyszertűen sikerült, hogy az idejéig semmi esetre se fog az előbbi kettő mögött maradni. A rendezőség mindent elkövet a siker érdekében és különösen nagy súlyt fektet arra, hogy az idegenek, kik köztudomású nagyon sokan keresik fel ezt a hushagyó keddi mulatságot, a legszebb emlékekkel távozzanak Marosillyéről. Az állomásnál minden vonatnál fogatok várják a vendégeket, a kaszinóban férfi- és nőöltözők lesznek felállítva a közönség rendelkezésére. A legszebb, legötletesebb jelmez, valamint a legcsunyább férfi díjazva lesz. A szavazó jegyek, melyből mindenki csak egyet kap, ingyen lesznek kibocsájtva. Nagyszertű hideg buffet és kitűnő cukrászda lesz felállítva.

Az én árum a legjobb!

Azt mondja mindenki... Ugyan ne fektessen súlyt ilyen üres szövegmódokra... Bizzon nyugodtan az asszonyok jó izlésében, akik nemcsak tegnap óta vannak azzal tisztában, hogy a „Frackkávépótlékot”... a bevált tulajdonságai miatt előnyben kell részesíteni.

*) a kávédarálással.

HIREK.

— **Ezüstlakadalom.** Blum Zsigmond, a dévai zsidó hitközség elnöke és neje szigorú családi körben f. hó 12-én ünnepelték meg házasságuknak 25 éves fordulóját. E családi ünnep alkalmából Blum Zsigmondné az Izraelita Nőegylet nevében *Nuszbaum* Hermanné köszöntötte fel, aki tartalmas beszédben méltatta az agilis uriaszonnynak a Nőegyletnél szerzett érdemeit és a hála, tisztelet és szeretet jeléül egy írókészetet és egy érmet nyújtott át. A dévai zsidó hitközség tiszteletreméltó elnökét a hitközség választmánya üdvözölte *Fenichel* Simon alelnök vezetésével, aki szép beszédben köszöntötte fel az elnököt. Beszédében különösen rámutatott arra, hogy egész Déva zsidóságának az az óhaja, hogy az elnök bölcsességével az amugy is zilált életü hitközséget az egyetértés biztos révébe vezesse. A jubilánsokat könnyekig meghatotta a szeretett és ragaszkodás eme látható megnyilvánulása.

— **Megkezdődnek a városi adó kivetések.** Mint értesülünk, az új városi adó kivetése f. hó 18-án, hétfőn megkezdődik a városi adóhivatal helyiségeiben. Az adózó polgárok névre szóló idézést fognak kapni.

— **A 4-ik granicsár ezred táncestélye.** A Déván állomásozó 4-ik granicsár ezred tisztikara zenealapja javára f. hó 27-én a vármegye-ház nagytermében táncestélyt rendez. A bál kezdete este 10 órakor. Személyjegy 50 lei.

— **Házasság.** *Joózsa* István és *Lakatos* Juliska f. hó 14-én házasságot kötöttek Déván.

— **Esküvő.** *Paramon Lupșan* vármegyei jegyző március hó 2-án tartja esküvőjét *Minerva Tilicea* urleánnyal Déván, a gör. keleti templomban.

— **A dévai lpartestület és a Dévai Munkások Testező Köre** f. évi március hó 4-én, a Városi Színházban álarcos estélyt rendez. Az előkészületekből ítélve egy örökké emlékezetes, kellemes mulatságban lesz része a dévai közönségnek.

— **Az adóügyi bizottság tagjai.** Az adóügyi bizottsági tagokat a dévai járásbírósa a községi előjáróságok által javasoltak közül f. hó 1-én sorsolta ki. Marossolymoson a bizottság tagja lett: *Kompoly* Aladár, póttag *Colcer* Petru I. Miron, a felebbezési bizottság tagja: *Pacurár* Aron lett. Fentiek 20 közül lettek kisorsolva. Piski községnél 20 iparos és 20 kereskedő közül: *Sașu* Iliariu, póttag: *Trandafirescu* Miron a kereskedőkből, az iparosok közül pedig *Sziebig* János, póttagnak pedig *Bajánszky* Nicolae sorsoltatott ki.

— **Halálozások.** *Grün* Sándor életének 40-ik évében, rövid és kínos szenvedés után f. hó 12-én Déván elhunyt. Elhunytát özvegyén és 3 nevelt fián kívül kiterjedt ronkság gyászolja. Temetése f. hó 14-én ment végbe nagy részvét mellett.

Réthy János dévai mészáros és hentes f. hó 13-án, 64 éves korában hirtelen elhunyt. Hirtelen halála az egész városban nagy részvétet keltet. Temetése f. hó 15-én volt nagy részvét mellett.

— **Nem kapunk új igazolványokat.** A belügyminiszter a külföldi követségek intervenciójára beszüntette az igazolványok kiadását. Így tehát mégis csak jó, hogy Déván még hozzá se fogtak.

— **A városi erdő ügye.** A városi erdő faanyagára kitűzött második árverés is, amely f. hó 14-ére volt kitűzve, eredmény nélkül maradt, egy ajánlattevő sem jelentkezett. A város most már erdejét, mint illetékes helyről értesülünk, házikézelésben fogja kitermelni.

— **A dévai csángóifjuság** ma, szombaton este 8 órai kezdettel Szigligeti Ede „A csikós” című népszínművét hozza színre a városi színházban.

— **Soffőrvizsga.** A dévai államrendőrség 409. számú hirdményével közhírré teszi, hogy a gépkocsivezetők vizsgája f. hó 20-án d. u. 3 órakor lesz megtartva az aradi rendőrprefekturán. A kellően felszerelt kérvényeket f. hó 19-ig kell benyújtani az aradi rendőrprefekturán.

— **Alaptőke felemelős.** A hátszegi „Retezatul” faipari R. T. 500,000 lei alaptőkéjét 5.000,000 leire emelte fel. — A dévai „Catarina” kenyér-és tésztagyár 1.000,000 lei alaptőkéjét 3.000,000 leire emelte fel.

— **Nagyban folynak az előkészületek** a dévai kereskedők által március 1-én a Fehér-Kereszt termeiben megtartandó cotilion bálra, amely az előjelekből ítélve, nagysikerűnek ígérkezik.

— **A dévai lpartestület** f. évi március 9-én, ha a tagok határozatképes számban meg nem jelenének, március 16-án d. u. 3 órakor tartja XL-ik rendes közgyűlését.

A Dévai Zsidó Nőegylet teaestélye. A Dévai Zsidó Nőegylet f. hó 9-én este tartotta meg teaestélyét a Kaszinó emeleti helyiségeiben. A teaestély, amelyen nemzetiségi és vallási különbség nélkül majdnem egész Déva társadalmára részvett, úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobban sikerült. A sikert mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a jelenlevők azt az óhajukat fejezték ki, hogy a Nőegylet minél gyakrabban rendezzen teaestélyeket.

— **Lebontják a régi számvevőség épületét.** A Bethlen-kastély (pénzügyigazgatósági épület) előtt lévő épületet, amelyben régebben a pénzügyi számvevőség volt elhelyezve, tavasszal le fogják bontani. Az állam a tulajdonát képező épületet minden kártérítés nélkül engedte át a városnak, sőt még az anyagát sem követeli vissza. Dr. Dublesiu György prefektus terve az, hogy az épület anyagából a volt polgári lövölde helyén tejszarnokot állítsanak fel. Az építési bizottság annak idején ki fog szállni és meg fogja állapítani, hogy hol lenne a legalkalmasabb terep az épület felállítására. Ha a volt számvevőség épületét lebontják, a városi park közvetlenül a Bethlen-kastélyig fog terjedni s nagyban emelni fogja a park s ezáltal a város szépségét is. Az is tervbe van véve, hogy a muzeumot a pénzügyigazgatóság épületébe helyezték, amely esetben a pénzügyigazgatóság a mai muzeum helyiségeibe költözne át. Tekintettel arra azonban, hogy az átköltözködés szinte legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik, az a terv is felmerült, hogy a Rigó-féle házat is lebontják és annak a helyére a vármegye épületét tovább építik. Ebben az esetben, a törvényszék kivételével, az összes állami hivatalok itt nyernének elhelyezést s így a pénzügyigazgatóság is, amely esetben a muzeum is minden akadály nélkül átköltözhetne. A vármegye-ház kiépítése igazán szép terv s nemcsak arra szolgál, hogy az állami hivatalok mind egy helyen volnának, hanem a város szépségét is nagyban emelné. Mindenesetre jóleső megelégedésünkre szolgál, hogy az életre való tervek egész sora valósult és valósul meg városunkban.

— **Szerencsétlenség vadászat közben.** Luther Rudolf és Darvas Irimie puji tisztviselők január 9-én vadászni indultak. Az uton Luther fegyverét mutogatta Darvasnak s hogy-hogyan, a puska elszűlt és olyan szerencsétlenül találta el Darvas, hogy pár nap múlva a bal lábát tőből amputálni kellett. Az ügyet január 31-én tárgyalta a dévai törvényszék s a vádlott és vádló egybehangzó vallomása alapján 800 lei büntetésre és 200 lei költség megfizetésre kötelezte Luthert, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt. Ezen kívül kötelezte vádlónak az orvosi költségek megtérítését, amely 18.500 tett ki.

— **Ismét új gazdát kap a „Minerva” vendéglő.** A város tulajdonát képező „Minerva” vendéglő mai bérlője március végével eltávozik. A város a bérletre vonatkozólag az árverést már legközelebb ki fogja tűzni.

— **Tartalékos tiszték figyelmébe.** A dévai államrendőrség február 9-én kelt 397. számú hirdményében közhírré teszi, hogy a dévai katonai parancsnokság február 8-án kelt 5156. számú rendelete értelmében az összes Déván lakó tartalékos tiszték kötelesek lakásukat bejelenteni a parancsnokságnál.

— **Megmaradnak a sónagyraktárak.** Lapunk múlt heti számában megírtuk, hogy a pénzügyminiszter a só árusítását az egész országban szabaddá tette s egyben a sót maximálta is. Ezen hírünket még azzal kell kiegészítenünk, hogy a sónagyraktárak ezután is megmaradnak és továbbra is kötelesek sóval ellátni a kisárusokat a megszabott áron. A monopól-igazgatóság rendelete eszerint lényegében csak azt a változtatást hozta, hogy a só kicsinybeni árusításához semmiféle engedély nem szükséges.

— **Tavasszal megjavítják a járdákat is.** Déva város tanácsa az aszfaltjárdák javítását *Neubahr* Manó aradi vállalkozónak adta ki, aki a munkálatokat tavasszal, ahogy az idő megengedi, meg is fogja kezdeni.

— **„Ámor” mozgó hírei.** Vasárnap, folyó hó 17-én délutáni és esti előadásban „A Démon cirkusz” című 5 felvonásos életkép kerül vetítésre. A cirkusz élet elevenedik meg e filmben szemünk előtt, mely az „Atlantic” filmgyár közismert szenzációs beállításában meglepetésül fog szolgálni a közönségnek. A merész cirkusz attrakciókat kedvelők ne mulasszák el megnézni e filmet. — **Kedden, 19-én** a híres *Markot* látjuk a filmen, az erő emberét, aki erejével nem egyszer ejtette bámulatba a közönséget. A dekoratív szépségek szempontjából a *Dorian* filmgyár itt is elsőrangot ad. — **Csütörtökön, 21-én** a filmművészet csodáját, *Asta Nilsen-t* látjuk viszont, ki a háború előtti években szinte monopolizálta a filmszínpadokat. Egy hatalmas drámában, a „*Vanina*”-ban látjuk viszont *Paul Wegener* és *Beruhard Götzke* partnereivel a cimszerepekben.

— **Hadirokkantak és hadiözvegyek vasuti igazolványa.** Az I. O. V. hivatal 304—923. számú hirdménye szerint a hadiözvegyek és hadirokkantak részére kiadott 75%-os vasuti kedvezményre jogosító igazolványok 1924 március 1-ig érvényben maradnak, amikor is fenti hivatal által újból láttamoztatni kell.

— **Eszterházy Lujza grófné,** akit a szlovenszkói rendőrség kemkedés gyanúja miatt a napokban letartóztatott, a közép-európai politikai életnek egyik legérdekesebb alakjává lett. A szép grófnő jól sikerült arcképét sikerült megszereznie a Vasárnapi Ujságnak és közli is a legújabb megjelenő számában. Külön érdeklődésre tart számot e lapszám képes közleményei közül egy volt orosz hadifogoly a gésák életéről írt illusztrált cikke és a jugoszláviai magyar írók kitűnően sikerült karikatúra galériája. A bálkirályi verseny általános érdeklődés mellett folyik és legújabb számában is három erdélyi szépség művészi kivitelű fényképe szerepel. A szövegrészből különösen ki kell emelnünk *Benedek Elek*, *Szombati-Szabó István* és *Somlyó Zoltán* közleményeit.

— **Cigányok halálos verekedése.** Boica községben történt, hogy a község egyik korcsmájában a cigányok verekedést rögtönöztek. A korcsmáros azonban nem sokáig tűrte, hanem mindnyájukat az utcára dobta, ahol a cigányok tovább verekedtek. Így történt meg, hogy *Calderar* Ádám *Calderar* Trifut úgy nyakszírtén szurta, hogy az hosszas szenvedés után meghalt. A dévai törvényszék január 31-én tárgyalta az esetet s az elhunyt feleségének enyhítő vallomását véve alapul, *Calderar* Ádámot csak 5 havi fogházra ítélte, súlyos testi sértésben mondván ki bűnösnek.

— A járműveket és állatokat ellenőrző bizottság megyénkben. A járműveket és állatokat ellenőrző bizottság városunkban március 5 és 6-án tart szemlét, amikor minden tulajdonos köteles a járműveket vagy állatot a bizottság elé hozni. Itt említjük meg, hogy a bizottságok a megyében a következő napokon tartanak szemlét: Szászvároson: Gelmar és Tamara március 5-én, Turmas és Pricaz községek március 6-án, Szászváros város március 7 és 8-án, Hátszegen: Santamaria febr. 22-én, Silvasul inf. febr. 23-án, Sânpetru és Totesd febr. 24-én, Berthelot 25-én, Hátszeg város febr. 26 és 27-én, Petrozsényban: Petrilla márc. 8-án, Livazeny 9-én, Petrozsény város 10 és 11-én, Vajdahunyadon: Hosdát és Pestisul inf. márc. 8-án, Baliz és Teliucul inf. márc. 9-én, Răcăștie 10-én, Hunyad város 11 és 12-én, Marosillyén: Vorta és Gurazada febr. 23-án, Marosillyén és Lapusnyak febr. 24-én, Déván: Vețel és Kersetz márc. 2-án, Szántóhalma és Felpestes márc. 3-án, Băcsi és Piski 4-én és végül Déva város márc. 5 és 6-án.

— Lubinszky gyermekszínház Lupényban. (Lupényi tudósítónk jelentése.) Alighogy Gáspár Jenő színtársulata elhagyta Lupényt, Lubinszky gyermekszínháza érkezett oda, amely f. hó 7- és 8-án tartott szép előadást. A közönség a színházat azonban csak gyéren látogatja, valószínű azért, mert a sziniszézón alatt kimerült. A gyermekszínház nívós előadásokat nyújt, különösen sok tapsot kap a kis Lilike, akinek fűrgesége csodálatos.

— Elakadt személyvonat. (Lupényi tudósítónk jelenti.) Vasárnap, 10-én este a 9 óra 10 perckor kiinduló személyvonat Puj és Livádia között a nagy hófúvás következtében elakadt. A hófúvás oly erős volt, hogy az elakadt személyvonatot csak nagysokára egy Petrozsényból kiküldött mozdony tudta csak visszahuzni úgy, hogy a személyvonat hétfőn reggel 10 órakor ért be Lupényba.

Értesítés!

Igen tisztelt utasainkkal ezennel közöljük, hogy a

HAMBURG-AMERIKA LINIE

közös szolgálatban az

UNITED-AMERICAN LINE-vel

közvetlen járatot nyitott

HAMBURG-ból KANADÁ-ba

Kérjük utasainkat, akik fenti utazás végett hozzánk fordultak, valamint azokat, akik KANADÁBA akarnak hajóinkon utazni, hogy mielőbb hozzánk forduljanak a lehető leggyorsabb elutazás miatt szükséges felvilágosítások megadása céljából.

Teljes tisztelettel:

LAZAR H. LAZAROVITZ

a Hamburg-Amerika Linie vezérképviselője,

ARAD, Str. Eminescu 12.

33 14 BUCUREȘTI, Calea Griviței 183.

Lloyd 2313

— Otthont vásárolt a lupényi munkásság. (Lupényi tudósítónk jelentése) A lupényi munkásság már több, mint három éve azt a célt tűzte ki maga elé, hogy kulturájának fejlesztése céljából egy otthont fog vásárolni magának. Tekintettel azonban arra, hogy anyagi eszköze ehhez nem volt, egy éve a munkásság olyan határozatot hozott, hogy minden szervezett munkás köteles havonta egy műszakot ajándékozni a munkásotthon javára. A f. hó 10-én megtartott gyűlésen a gyűlés megbízta a vezetőséget a már alkuban lévő ház megvételével, aminek értelmében a vezetőség megvásárolta Sára Péter házat 1,150.000 leiert. Az épületben jelenleg már mozgóképszínház is működik a munkásság szórakoztatására. A munkásság nevelése és kulturájának fejlesztése szempontjából az otthon megvásárlása hatalmas és előrevivő lépést jelent, hiszen a munkásnak a korcsmán kívül eddig vajmi kevés szórakozása volt. Így most remény van

arra, hogy lassan-lassan leszokják a korcsmázást és nemesebb szórakozással fogják eltölteni kevés szabadidejüket.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Szerkesztői üzenetek.

R. Gy. L. Köszönet. Levél megy.

A. M. Szv. Választ kérünk!

J. S. P. ??? Ismertetés jövő héten jönni fog.

Rövid, kereszturos

konzertzongora

eladó. Cim a kiadóban.

3 drb Wertheim- 1 drb modern jég-
szekrény és szekrény

ELADÓ.

Cim : P. CLECAN, PUI.

32 2 3

Zongora vagy pianinó

megvételre kerestetik. 13- Cim a kiadóban.

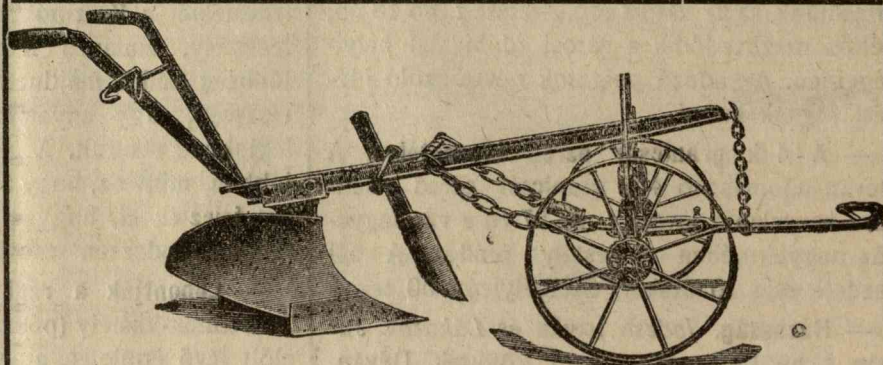
HEGEDÜK HEGEDÜHUROK és más hangszer- ALKATRÉSZEK

ZENEMU-
UJDONSÁGOK

állandóan
kaphatók
és
megrendelhetők

V. LAUFER

könyv- és
zeneműkereskedésében
DÉVA.

Ajánlunk könnyű, biztos járásu, tartós **acélekét** melynek az összes kovácsolt alkatrészei a legjobb minőségű acélból készülnek, továbbá acélboronákat, cséplőgépeket, benzinmotorokat, különféle gazdasági gépeket és kerti eszközöket.
BALOG GYULA UTÓDAI vas- és fűszerkereskedése DÉVA.

35.1-3

Laboratorium
LEO,
Dresden-Weidenbach

Hófehér és egészséges fogak a

CHLORODONT

állandó használatával

15 4-6

Képviselőt:
„CHEMOSANA”
Brassó, Uj-utca 27.

304 6-52

BYRON LINE LONDON.

Lloyd 2202

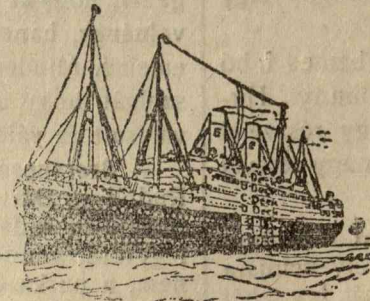
M. EMBIRICOS & Co.

București, Strada Paris No. 1.

CONSTANZA direkt NEW-YORK!

a legnagyobb tengerentuli luxusgőzösökkel, amelyek Constanza kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direkt Newyorkba.

Átszállás és
vesztégzár
nélkül!
□□
Az utazás
tartama 16 nap,
tengerentuli
luxusgőzösökkel!

Constantinople

25.000 tonnás

„Byron”

22.000 tonnás

Themistocles

18.000 tonnás

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és leiben fizetendő!

Összes előirt okmányokat az utlevéllel és négy aláírt fényképpel beküldve, a regisztrálást és az amerikai vizum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármily információt szívesen adunk.

➔ M. Embiricos & Co. București, Strada Paris No. 1. ➔